

મેયાવતાચાર્યવંશનો

→ ❧ ગરબો, ❧ ←

સંશોધક.

મહંત શ્રી મોહનદાસજી આત્મારામજી.

૧૬૧ કાંટા—અમદાવાદ.

પ્રગટકર્તા.

રત્નલ મારતર નાયાલાલ શામળદાસ તથા

મીલ મારતર શંકરભાઈ આશાભાઈ.

અમદાવાદ.

શ્રી સત્યપ્રકાશ ” પ્રીટીંગ પ્રેસમાં ડાહ્યાભાઈ શંકરભાઈ
ગાંધીએ છાપ્યા (ખાલીયા) અમદાવાદ.

પ્રથમાવૃત્તિ.

પ્રત ૧૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૨.

સને ૧૯૧૬.

મૂલ્ય બે આના.

ગ્રામીણ વિદ્યાપીઠ ગેરાલ
સંસ્થા
ગુજરાતી કોપીરાઈટ અંગત

દ. ૧૨/૧૦/૨૦૨૦

(સર્વ હક સંરક્ષિત સ્વાધીન છે.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૪૨૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ મેયાવતાચાચી વંશીનો
ગરબો

વિષય ૮-૧૪

મહંત શ્રી ૧૦૮ મોહનદાસજી ગુરુ આત્મારામજી.

રથજી: ધી કાંટા—અમદાવાદ.

પુસ્તકાર્પણ.

પરમ ઉદાર ગુણસાગર શ્રીચુત મહંત મોહનદાસજી !
સ્થલ અમદાવાદ-ધીર્કાંટા શ્રી રામાનંદીયધર્મમંદિર.

આપશ્રીની ઉદારતા, ધર્મનિષ્ઠા અતિ પ્રશંસનીય છે. વળી આપે રામાનંદીય માર્ગની ઉન્નતિનું યથાવિધિકાર્ય હાથલધને શ્રીરામાનંદાદેશ ગ્રંથ છપાવ્યો છે તથા રામાનંદમતાખ્ખજાસ્કરનું મૂળ-સંસ્કૃતસહ ભાષાંતર કરાવી છપાવ્યાનો આપ પ્રયાસ કરી રહ્યા છો, તેમજ આપશ્રીના પદાર્યોધી અધમ મનુષ્યો સહજોધદ્વારા મઘમાંસાદિ પદાર્યોધી સુક્ત થતા જાય છે, તેમ જ માજી મહંતશ્રી આત્મારામજીના મરણ પછી મંદિરમાં સારા સુધારા કરી દેશ પ્રદેશના મેવાવનોમાં તથા પૂજ્ય વિદ્વાનોમાં આપના સહજુજોની કીર્તિ ફેલાઈ રહેલી છે ઇત્યાદિ ઇત્યાદિ સહજુજોને લીધે આ પુસ્તક અર્પવા માટે અમારી વૃત્તિ આકર્ષાઈ છે; જેથી આ લઘુ ગ્રંથ કે જેમાં રક્ત આપની ગાદી પરંપરાના મહંતોની વ્યાખ્યા સમાવેલી છે તે ગરબો તથા ગરબા બીજામાં ગુરૂ મહીમાનું વખાણ અને ત્રીજામાં ઉત્તમ ઉપદેશ છે તે આપની આગા લીધા શિવાય આપનાજ આપેલા ગરબા અર્પણ કરીયે છિયે.

પ્રકટકર્તા.

પ્રસ્તાવના.

પ્રિય પાઠકગણુ ! આ લઘુ લેખવંત ગરબો છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવામાં અમારો હેતુ એજ છે કે આપણા પૂજ્ય મહંત મોહનદાસજી થી લઈ પુર્વે મંદિરની ગાદીએ થયેલા મહંતોનાં નામ આ ગાદીના સેવક સમુદાયને ગરબાના રાગે ગાવાથી સ્મર્યમાં રહે. આ લેખ અમે કોઈનું દિલ દુખાવવા કે આપખડાઈ ખાટવાના હેતુથી પ્રસિદ્ધ કર્યો નથી; માત્ર ગુરુ—વંશ (ભક્તિ મહાત્મ્ય) વધારવા છપાવ્યો છે. છતાં આ લેખમાં કંઈ ખામી રહેલી જણાય તો તે વાચક મહાશયો સુધારી લેશે એવી અમારી નમ્ર પ્રાર્થના છે.

આપણા ગુરુવર્યની ગાદી વિષે અત્યાર સુધી લોકોમાં અનેક રીતે અજ્ઞાણતાથી (મનસુખી) કલ્પના ચાલતી હતી કે ધી કાંટાવાળી ગાદિના મહંતોનું ગુરુવંશારણુ ચોડાંક વર્ષ પુર્વે પાલણુ-પુર જીલાના ગામ વાસણાથી થયું છે; પરંતુ મહંત શ્રી મોહનદાસજી એ છપાવેલી કલ્પિત વાત ખંડણુ—પત્રિકાથી તથા તેજ મહંતે હાલમાં ઘણો શ્રમ લઈને રચેલા પ્રતાપી—વંશામૃત નામનો ગ્રંથ જોવાથી અને મંદિરના વહીવંચાઓનાં કવિતોથી તપાસ કરતાં આ ગાદીના મહંત અગ્રદાસજીની શિષ્ય (પરમપરા) થી ઉતરી આવેલા છે અને આ ગરબો પણ સચ્ચોટ સાક્ષી પુરે છે માટે આ અત્યંત ઉપયોગી લેખ માની પ્રકાશિત કર્યો છે તેને સર્વ મેયાવત વંશી ઉપયોગમાં લેશે એવી પૂર્ણ આશા છે !

અમદાવાદ

૧૯૫૨

}

પ્રસિદ્ધકર્તા.

શુર શ્રી માનદાસજીના શિષ્ય સાધુ
હરિદાસજીનો બનાવેલો

મેયવતાચાર્યવંશનો ગરબો.

(રાગ ત્રણ તાળી હીંચમાં.)

નમું ઇશ્વર ધર્મ આદિઆતમારે, અંતરયામી ઘટો ઘટ રામ;
શ્રી પંથ સનાતન મહાતમારે. (ટેક)

ગુર્જર દેશમાં ગુણવંત શહેર સોહામાણુરે, વસે વસ્તી હિંદુહરીજન;
અમદાવાદ તે રંગીલું રળીઆમણુરે. ૧

ગાઉં ગરબો પ્રતાપી પુરણ બ્રહ્મનોરે, સર્વે સાધુનો મેળવી સિદ્ધાંત;
વંશ પરમપરા તે શુર ધર્મનોરે. ૨

શુરનો ધર્મસંપ્રદાય વખાણીએ, ગણતા ગાદી સંગ્રાથે સંબંધ;
જગજાહેર રામાનંદ બાણીએ. ૩

૧ મંદિરની પરંપરાના પ્રથમાચાર્ય. ૨ વૈષ્ણવોની મુખ્ય ગુરુગાદી.
૩ શ્રીસંપ્રદાયના પ્રચારક.

૧ અમ્રદાસનો દ્વારો ૨ રામગઢમાંરે, તેની છઠ્ઠી પેઢીએ ૩ સુખરામ;
 જેનો પ્રગટ પરચો દેશ બ્રહ્માંડમાંરે. ૪
 તેના છોટાતે રામ સંત બાળકારે, નગરભીલોરા ચેતાબુંધ ચડીચોટ;
 નાઠા નાસ્તિક કામી કોધિ સ્થાળકારે. ૫
 છોટારામ તણા તે એક શિષ્યરે, તેનું પ્રતાપીહર એવું નામ;
 આવી અમદાવાદમાં તે વસ્યારે. ૬
 પ્રથમ ૭ દ્વૈષેશ્વર કિનારે ડારી ધૂણીઓરે, ચડીચોટ ચડી આબ્યો
 ૮ જહાંગીર; ૯ ગુફના અંગ ઉપર આવી પુણીઓરે. ૧૦
 પાંચ તલવારો મારી ગુફના અંગમાંરે, થયા સમાધિસ્થસોહંસાર;
 તાળી લાગી તૂર્યાતીત સંગમાંરે. ૧૧
 બુઝો પ્રગટ પરચો તે ૧૨ પાણી થઇ પડીરે; પડ્યો બાદશાહ ગુફ-
 જીને પાય; ગયો પાછો પોતાના રથમાં ચડીરે. ૧૩

૧ ગલતાના મહંતજી. ૨ ગલતા ગાદીની પાસે મહંતજી અમદા-
 સજીનો ઉપદ્રારો. ૩ રામગઢની ગાદીના છઠ્ઠા મહંતજી. ૪ અહીંની
 નદી કિનારે. ૫ દિલ્લીનો બાદશાહ ને અકબરનો પુત્ર. ૬ અત્રેના
 શાહઆલમના આમંત્રણથી જહાંગીર ગુજરાત જેવાને આવ્યો હતો
 તેણે સાબરમતીના કિનારાવાળી જગ્યા પસંદ કરી મહારાજ પ્રતાપી
 હરદાસજીના મંદિર પાસે પડાવ રાખ્યો; પણ તેથી શાહને બળનથી
 કંટાળો આવતાં લડાઇ થઇ ને છેવટે ક્રોધ ચઢવાથી મહારાજ
 પ્રતાપી હરદાસજીના ઉપર ધસી તેણે એક પછી બીજો એમ તરવારોના
 પાંચ ધા (મહારાજના) માથામાં કર્યા; પરંતુ કશી ઇજાજ ન થઇ જેથી
 ઓલીયાની માફી માગી. ૭ પાણી થઇ ગઇ.

આળ્યો બાદશાહ બહુ રંગીલા ગામમાંરે, દીવાન સાથે લખાળ્યો
હસ્તાવેજ; જક્ત ^૧જાત્રા છાપી ગુફના રધામમાંરે. ૧૦

ગુફ પ્રતાપી પધાર્યા પર્મધામમાંરે, જીવિત લીધી સમાધિ શ્રીસંત;
તેજ તત્ત્વ મળ્યું સુંદર સ્યામમાંરે. ૧૧

^૩નારયણદાસે ભંડારે કર્યો ભાવતોરે, ^૨તુલસી ચોતરો ચણાળ્યો
સુંદર સાર; થયા પોતે નારાયણ ફેરો ફાવતોરે. ૧૨

તેમના ^૪વિષ્ણુદાસ તે વહેવારીઆરે, થયા મહંત નારાયણ પછી
નામ; તેના ^૫મન્નોહર મદ નિવારીઆરે, ૧૩

^૬મૂળ જગ્યા હતી ત્યાં મેદાન થઈ પડ્યુંરે, સાબરમતીનું ચઢાચઢી
પૂર; મંદિર પડી ખડીને જળમાં ગયુંરે. ૧૪

ગુફ મન્નોહર પધાર્યા માયાવંશમાંરે, ^૭બાવીપુરમાં બંધાવી
બીજો ધામ; પતિતપાવન પ્રગટયા શ્રીના અંશમાંરે. ૧૫

ગુફ મન્નોહર મહંત થયા માપથીરે, ભારે ભંડારો કરીને ભગવંત;
માયાવંશ ચેતાવી ગુફ આપથીરે. ૧૬

ભૂપતભાવ મુંડિત મન્નોહરનારે, ^૮જક્ત જયરામદાસજીએ

૧ દીવાસાની તથા બળેવની. ૨ ત્યાં પુર્વે મંદિર હતું ૩ પ્રતાપી
હરદાસજીના પાટવી શિષ્ય ૪ મહારાજ પ્રતાપી હરદાસજીએ જીવતાં
સમાધી લીધી તેમની મરણભૂમી ઉપર તુલસી ચોતરો બંધાળ્યો જે
અધાપી વિદ્યમાન છે. ૫ નારાયણદાસજીના શિષ્ય. ૬ વિષ્ણુદાસજીના
શિષ્ય. ૭ દુષેશ્વરવાળું મંદિર. ૮ અત્રેના લાલ દરવાજા પાસેના
મહોદ્દામાં ૯ ભાવદામજીના શિષ્ય.

- જોઈ; શિષ્ય ૧વસન વાણોતર ગુરૂવરનારે. ૧૭
 ૨બહુ દિવસ બાવીપુરમાં ના રહ્યારે, વેગે જમીન લીધી વિસ્તાર;
 પ્રભુ થયા પ્રસન્ન ને કરી દ્યારે. ૧૮
 ૩ધીના કાંટે આવી ઘાટ ચણાવિયોરે, શહેર વચે શોભાવ્યો સિદ્ધ;
 ૪તારકમંત્ર કંગાલને લાણાવિયોરે. ૧૯
 ગુરૂવસને ચણાવી ૫ફડી મેડીઓરે, ધીના કાંટે રચાવ્યો ઘણો ઘાટ;
 દેવ દ્વિધેશ્વરમાં ચણાવી ૬દેરીઓરે. ૨૦
 મંદિર ઠાઠમાં તેડીક ખાંધિયુંરે, પૂજ્યમૂર્તિ સ્થાપી ૭સુંદર સ્યામ;
 સર્વ સેવકોને મન ભાવિયુંરે. ૨૧
 ૮ગુરૂ ગયા અસારવે માન માપથીરે, આપ્યો ૯પરચો પટેલને
 પ્રભુતાઈ; થયા ૧૦સમાધિસ્થ ગુરૂ આપથીરે. ૨૨
 ગુરૂ-વસનના મલુકે થયા મહાતમારે, તત્વ ચીન્હો હઠથી હરીજન;
 જીવન-મુક્ત કેવળ પ્રદક્ષ્યાતમારે. ૨૩

૧ જયરામદાસજીના શિષ્ય. ૨ આસપાસ મુસલમાનોની વસ્તીના લીધે. ૩ વર્તમાન મંદિર છે. ૪ કડી પ્રાંતના ગામ હાડવીના માયા વંશના પુત્ર તેમને વૈરાગ્ય આવવાથી ઘણું દ્રવ્ય લઈ ગુરુચરણમાં અર્પણ કરી સાધુ થયા. ૫ મંદિરમાં જે કંગાલના નામથી જીનો મેડો વિદ્યમાન છે તે. ૬ ત્યાંના એક ખેતરમાં વિદ્યમાન મરણ સમાધીઓ છે તે. ૭ગુરુજીની મુર્તિ ૮ વિસનદાસજી મહારાજ. ૯ અતરેના જીના ગામ અસારવે. ૧૦ વાંઝીયા મહેણું મટાડયું. ૧૧ ગુરૂ વસનદાસજી અસારવાના એક તળાવ કિનારાના ખેતરમાં જીવિત સમાધિસ્થ થયા, તેમની સમાધી હજી સ્ટેશન પાસે કાયમ છે.

મહુક સ્વામીએ ભંડારો ભારે આદર્યો, મેળામાં મળી હતી વર્ણ
વિચાર; તે દિવસ દેવે દીધો પાંધરોરે. ૨૪

બેઠા ગાદીએ મહુક મહારાજરે, મળ્યું^૧ તિલક થયા તત્ત્વરૂપ;
જટા ઉતારી થયા જોગીરાજરે. ૨૫

મહુકના સેવક સારા હીસે શોભતારે, ^૨કેવળપ્રધાન પૂજારી^૩ અનૂપ;
નહિ કામી કરોધી કે લોભતારે. ૨૬

^૪ખાખીખાલા તે રામ જાણે ખાળકારે ^૫મોટા આત્મારામ
આડે આંક; જાણે શરીર સુતરના ફાળકારે. ૨૭

કેફ કુટીલ ધર્મ નહી નાચાણું, બ્રહ્મચારી રૂપે ભગવંત;
એવું પવિત્ર પ્રસિદ્ધ મંદિર આપણું. ૨૮

ગુરૂ મહુક મહાલોકમાં સંચર્યો, મરણ દિવસ ભાખી ભવિષ્ય;
બ્રહ્માનંદ આનંદી સંત છે ખરારે. ૨૯

ગુરૂ કેવળે ભંડારો કર્યો ભાવતોરે, ગાદીએ બેઠા ગુરૂજી ગુણવાન;
તેમનો ફેરો સંસારમાં થયો ફાવતોરે. ૩૦

થયા પ્રધાન મંછારામ પ્રેમથીરે, કેવળગાદી તણે અધિકાર;
ચેલા ચાલે ગુરૂના નિજ નેમથીરે. ૩૧

વલ્લભરામ વામનરૂપ ^૬વેદીઆરે, નિત્ય હોમ કરતા હરીહર;
માધવદાસ પૂજારી બ્રમ લેદીઆરે. ૩૨

૧ ગાદીનું તિલક. ૨ મહુકદાસજીના પાટનો શિષ્ય. ૩ પૂજારીનું
નામ. ૪ ત્યાગી. ૫ આ નામના બે પુરૂષો છે તેમાં મોટા આત્મારા-
મજીને જાણવા. ૬ નિત્ય હોમના કરનારા તથા વેદવેત્તા.

મંછારામે ભંડારો ભારે કેળવ્યોરે, બેઠા ગાદીએ ગુરૂ ગુણાતીત;
સહુ સેવક લોકોએ મત મેળવ્યોરે. ૩૩

ગુરૂ માન પ્રધાન મંછારામનારે, ૧દેવીદાસ ભંડારી ભરપૂર;
માધુ કૃષ્ણ કોઠારી જુના નામનારે. ૩૪

પુજારી પીતામ્બરદાસ રહ્યા પાસમાંરે, બીજા સેવકો કંટાયા
બહુ બહાર; હતા તેઓ રહેતા જુદા વાસમાંરે. ૩૫

ગામ વાસણું પાલનપુરની પાસમાંરે, મહંત ૨ મકનનામણી પછી
માપ; ૩ રૂપદાસને તે રાખવા ઉદાસમાંરે. ૩૬

૪ આદ્યા મંછારામ તે સાથે જોગલોરે, જોવા પાસ પુરૂષ લઈ પાંચ;
૫ લાલ. ૬ બાલ. ૭ ભગુ પ્રાદ્યણ ૮ બેઠલોરે. ૩૭

ગયા વાસણામાં વેગેથી વધાવીઆરે, સેવક સાધુ મળી સર્વે સાથ;
પ્રથમ પ્રમુખ તિલકની લેટ લાવીઆરે. ૩૮

રૂપદાસને ૯ તિલક આપી આવીઆરે, લેટ પૂજા લઈને લક્ષી ભાત;
ઘણું સેવક લોકોની સાથે ફાવીઆરે. ૩૯

૧ માનદાસજીના શિષ્ય માનીતા. ૨ વાસણાના મહંતનું નામ
૩ વાસણાના મહંત મકનદાસજીના પાટવી શિષ્યનું નામ. ૪ વાસણાવાગા
મહંત રૂપદાસજીએ ભંડારો કર્યો તે વખતે અહીંથી મહંત મંછારામજી
ત્યાં પધાર્યા હતા. ૫ જુગમદાસજી તથા સાહુલાલદાસજી સારંગપુરના
તથા રાજપુરના ૬ બાજારામ ખાખી ૭ મંદિરનો ગામેટ, ૮ શાહ-
પુરનો બડનો ૯ ગાદીનશીન.

ગયા ખંભાત નગરે ^૧ગુરુ એકલારે, સાથે સેવક ^૨ડાહ્યા દિલ સાર;

શેઠ ^૩સમન સેવામાં સારા છે બહારે. ૪૦

પ્રથમ ઉતર્યા કાજણપુરના વાસમાં, સેવક શામળે કર્યો સતકાર;

પ્રભુ પદરામણીઓ ફેરાવી બધા વાસમાં. ૪૧

થયા સેવક ત્રણસેં ઘરના સામટારે, ગુરુ મંછારામનો મળ્યે બોધ;

વેદ-વિજય-ધર્મના ઉડાડયા વાવટારે. ૪૨

ત્યાંથી ગયા ગુરુ ^૪દરાપુરે દેવરે, વસ્તી વચ્ચે ગાડયું નિશાન;

સેવક સાધુ ^૫સંસારી સિદ્ધ સેવરે. ૪૩

^૬નવગામના લેલા થયા ભાવીરે, કરી ઠરાવ એકમત ઠીક;

લલીલાતે તે ભેટ પૂજા લાવીરે. ૪૪

^૭બાંધ્યું મંદિર તે બહુ બુધ નામીરે, શિષ્ય ^૮શીતળ મેલ્યો ^૯શ્રીસંગ

ગયા ^{૧૦}વિખમપુર ^{૧૧}વેદ ^{૧૨}સ્વામીરે. ૪૫

^{૧૩}નિજ કર્યો નિવાસ ^{૧૪}પુરખહારરે, ગાદીપતિ ^{૧૫}ગોદડના ઘેર;

બીજા સેવક સુણી આવ્યા સારરે. ૪૬

^{૧૬}નાખ્યા પાયા ધર્મના ગુરુ પ્રિમથીરે, બાંધ્યું મંદિર ^{૧૭}ખરાનપુર

૧ ગુરુ મંછારામ ખંભાત ગયા તે વખતે પટણીની ન્યાતના આગે-
વાન ડાહ્યા કાનજી સાથે ગયા હતા. ૨ ખંભાતની વણકર-માયા વં-
શીઓની ન્યાતના પટેલ. ૩ મંછારામના શિષ્ય ૪ વડોદરા પ્રાંતનું નામ.
૫ ભોગીઓને. ૬ પંચ. ૭ દરાપુરમાં ૮ સાધુનું નામ ૯ ઠાકોરજીનો
પૂજારી. ૧૦ વડોદરામાંજ. ૧૧ વેદોના બજાનાર ૧૨ શુક્લ સંન્યાસી.
૧૩ ગુરુ મંછારામ. ૧૪ શેહેરથી બહાર (ખરાનપુરમાં) ૧૫ સાધુનું નામ.
૧૬ મંદિરના. ૧૭ ખરાનપુરમાં કાયમ છે તે.

(૧૪)

એસ; હજી કાયમ છે બીજાનું નથી રે. ૪૭

ગયા સુરત સર્વોત્તમ શહેરમાંરે, રાખી ટુંકીપરામાંહિ ટેક;
૧બાવાબાલકને બેસાર્યા લહેરમાંરે. ૪૮

મુંબઈ ૨માયાવંશીના મંદિરમાંરે, જોગી ૩જયરામદાસજીને જોઈ;
કયાં ગાદિપતિ ૪ આવીરમાંરે. ૪૯

૫કહેજી આંચુ ૬કપડવંજથી ૭કારમુંરે, લહેવા ૮લાલા ૯મઝાદરીએ
લહાવ; પ્રભુ ૧૦પૂજ્ય ઉત્સવ નહિ બારમુંરે. ૫૦

આબ્યા આતરસુંબે ગુફ આપરે, ૧૧ભૂતનાથને ૧૨હેરાંબે લેખ;
તેનો તુરંત ટાળ્યો સંતાપરે. ૫૧

એજ વધાર્યું મંદિર ગુફ વાસમાં રે, બીજી બાંધી હવેલીની હાર;
ચોક ચોકી ૧૨જૂની ૧૩જાગ પાસમાંરે. ૫૨

મંછારામના તે થયા રિમાન રાજરે, સદા ફરીયા દેશાવર દેવ;
અંતે આવીઆ ગુફવર કાજરે. ૫૩

ગુફએ આપી કુંચીઓ રામનામનીરે, થયા ગાદીપતી ગુફદેવ;
સંચી દ્રવ્ય શોભા કહી શ્રીધામનીરે. ૫૪

૧ સાધુનું નામ. ૨ મેયાવતોના. ૩ મહંતનું નામ. ૪ અત્રે
આપણા ગુરુની ગાદીના મહંતોની સાથે સંબંધ. ૫ પત્ર. ૬ કાય તથા
સાધુના હિલોગમાં પ્રખ્યાત છે તે. ૭ એકાએક. ૮ સેવકનું નામ. ૯
અટક ૧૦ પૂજા. ૧૧ નવનાથમાંનો ભૂતનાથ પંથીસાધુ. ૧૨ વર્તમાનમાં
દીવાનખાનું છે તે. ૧૩ મંદિર.

થયા માનદાસ મણી^૧ શહેર બહારમાં, રોકયા^૨ દરવાજે પેસતા દેવ;
નહી જવા દેયે^૩ જવહેવારમાં. ૫૫

સેવક^૪ અમથે કલેક્ટર મંગાવીયારે, ^૫જીમ સાહેબ જોરાવર જોધ;
કરી રજા તે રામ ધામ લાવિયારે. ૫૬

આતમારામ તે શિષ્ય માનદાસનારે, થયા લાંડારો કરી ગુરૂ બૂપ;
શ્રીની સેવા લીધી સત ઉપાસનારે. ૫૭

આતમારામ તે સાધુ^૬ સહેલાણીઆરે, રાજરીતે ચલાવ્યું મંદિર;
માને માઝા શાહુકાર શેઠ વાણીઆરે. ૫૮

ગરબો પરંપરાનો વખાણીએ, અથવંશથી લઇ વેદ વાત;
સત્ય ધર્મ^૭ રામાનંદ બાણીએ. ૫૯

સંવત જોગણીસે છંતાલીની સાલમાં, આશો વદી દિવાળી દિવસ;
ગાયો ગરબો^૮ હરીદાસે ઘણા વહાલમાં. ૬૦

૧ ગુરૂ માનદાસજીનું મરણ બહારગામથી આવતાં શહેર બહાર થયું હતું. ૨ દરવાજાના સીપાઈઓએ શહેરમાં દાખલ કરવા દીધા નહીં. ૩ કાયદાથી. ૪ મુલગાની ન્યાતમાં ગણાતા પ્રદાત્રી વાસના ૫ કલેક્ટરનું નામ ૬ શાખીન ૭ માનદાસજીના શિષ્ય કોઠારી.

મજકુર મંદિરના મહંત મહારાજ કેવલરામના
એક સેવક (ભક્ત) ખેમાએ ગાયેલા
ગુરુમહિમાનો ગરબો.

(રાગ ત્રણ તાળીની ચાલનો.)

- ગરબો સતગુરુનો રમીએ, કે બુકડે માર્ગે ના જમીએ;
કે સંગત સાધુની જમીએરે.—ગરબો. (ટેક)
- કારતકે કર્મ ગયાં નાસી, થઈ હું સતગુરુની દાસી;
હવે હું નહીં જમું કાશીરે. ગરબો. ૧
- માગસરે મન મારું મળિયું, વિષયા ભાવ થકી ટળીયું;
કે જેમ લુણ પાણીમાં જળિયુંરે—ગરબો. ૨
- પોષે પાસે છે સ્વામી, ઘટમાં અલખપુરૂષ પામી;
કે પ્રીતિ મારી પ્રભુથી જામીરે.—ગરબો. ૩
- મહાએ મહા પદવી પામી, મળ્યા મને પોતાના સ્વામી;
કે નિશ દિન રહી છું શીશ નામીરે.—ગરબો. ૪
- કાગણે બ્રહ્મ રહ્યો ફૂલી, હવે હું તો દેહદશા બૂલી;
કે મંછા સુખસાગર ઝૂલીરે—ગરબો. ૫
- અઈતરે ચૈતન્ય થઈ જાગી, સુખમણા સહેજ ચઢી પાગી;
કે આતમરામે રંગ લાગીરે—ગરબો. ૬
- વૈશાએ વિશ્વતણો દાતા, પ્રભુ સખ જગતણો કર્તા;

- કે લાગી મને અંતરગત સુરતારે—ગરબો. ૭
- જેઠે જુગત નથી કાચી, પ્રભુજીની વાત જડી સાચી;
કે વહેમાં મગ્ન થઈ નાચીરે—ગરબો. ૮
- અપાઠે અખંડ ધુન્ય લાગી, ગોળી ગુફ જ્ઞાનતણી વાગી;
કે જોઓ પ્રદ્ધ સચરાચર જાગીરે—ગરબો. ૯
- શ્રાવણે સુરત ચઢી ઉચી, સુરતા મારી સતગુરુમાં ખુંચી;
કે પામી હું તો પ્રદ્ધતણી કુંચીરે—ગરબો. ૧૦
- ભાદરવે જમ મારો લાગ્યો, અનુભવ આત્મ સંગ લાગ્યો;
કે દ્વૈતાદ્વૈત મતો ત્યાગોરે—ગરબો. ૧૧
- આસોની રજની ઉજવાળી, રમવા સંત સખી ચાલી;
કે ઠરી ઠીક ગુફચરણુ ઝાલીરે—ગરબો. ૧૨
- ગરબો વરષતણો કીધો, કે ભાવાર્થ સતગુરૂથી લીધો;
કે જેમે હરીરંગરસ પીધોરે—ગરબો. ૧૩

પ્રીતમદાસના મહિના.

ગરબી. ૩ તાળી.

- કારતકે કર્મ નિવાર, કહું તે માટેરે;
આવ્યો લક્ષ ચોરાશી વાર, આણી વાટેરે. ૧
- તું જન્મ મરણુ અવતાર, બહુ અવતરિયોરે;

તોય નાળ્યો પંથનો પાર, ફેરા બહુ ફરિયોરે.	૨
તારો જન્મ અવર્થો બાય, જીવ અભાગીરે;	
તાઈ આયુષ ઓછું થાય, જોને જાગીરે.	૩
તેં ભજન ઊપર ભાવ, કેદિ ન કીધોરે;	
તેં સંત સમાગમ લ્હાવ, કાંઈ ન લીધોરે.	૪
તુંને રામ-નામનો રંગ, અંગ ન આળ્યોરે;	
તેં સુપનામાં સત્સંગ, દાસ ન કાળ્યોરે.	૫
તેં અવનીમાં અવતાર, એળે ખોયોરે;	
કહે પ્રીતમ ચેત ગમાર, જન્મ વગોળ્યોરે.	૬
માગશરે મૂરખ ચેત, હીમત રાખીરે;	
તારો અવસર બાય અચેત, જોને જાગીરે.	૭
તારા પંડમાં કર્યો પ્રવેશ, જરા દુઃખ લાવીરે;	
તારા કાળા તજીને કેશ, સફેતી આવીરે.	૮
તારાં ગળે નાસિકા ને નેણ, લાઠી કરમારે;	
તાઈ બોલ્યું ન માને વેણ, ગણે નહીં ધરમારે.	૯
તારે ધરથકિ નવલો નેહ, નૌતમ નારીરે;	
તુંને તજવા બેઠી તેહ, વિરહ વિસારીરે.	૧૦
તારો બોલતાં ફગે છે બોલ, સુણે નહીં કાનેરે;	
તારો ભાગી પડ્યો સૌ તોલ, કાંઈ ન માનેરે.	૧૧
તું હવે કરી લે હેત, હરિની સાથેરે;	
કહે પ્રીતમ ચિત્તમાં ચેત, આવે ધાતેરે.	૧૨
પોષે ઓપડ એક, અંગ ન લાગેરે;	

જો ઉપાય કરે અનેક, પીઠ ન ભાગેરે.	૧
તારે વિષે થયું વિપરીત, બીતર લેધુરે;	
તોય પીવા વધારી પ્રીત, મૂળ ન છેદુરે.	૨
તુને જે આવે તે જોઇ, ઓષડ આપેરે;	
એવો વૈદ્ય મળ્યો નહીં કોઇ, રોગને કાપેરે.	૩
કોઇ સાચા મળે સુખ થાય, ભવદુઃખ ભાગેરે;	
તારો રોગ જન્મનો જાય, વાર ન લાગેરે.	૪
તાફું શૂળ સમૂળું જાય, વેદના વળતીરે;	
જેમ પીવે તેમ રસ પાય, સુખની સુરતીરે.	૫
તારી હોયે ભ્રમણા ભંગ, કર્મને કાપેરે;	
કહે પ્રીતમ સાધુસંગ, સદા સુખ આપેરે.	૬
માહા વાયકનું જ્ઞાન, જેને જડિયુરે;	
તેને જીવ ઇશ્વરનું જ્ઞાન, પાછું પડિયુરે.	૧
તેને ભાગી ભિન્નાભિન્ન, વસ્તુ વિચારીરે;	
રસરૂપજ હરિમાં લીન, દીસે દેહધારીરે.	૨
ચિત્રામણુમાં તરૂંધાંય, જેવી દીસેરે;	
એક અહીં લખ્યો તે માંય, એ કેમ પીસેરે.	૩
એ જડ નહીં ચૈતન્ય; સેજ સ્વરૂપીરે;	
એમ તત્ત્વદર્શીનું તંન, અમલ અરૂપીરે.	૪
એની કરે કલ્પના કોણ, પ્રગટ પોતેરે;	
જેમ ગળ્યું ઉદકમાં લૂણ, જડે નહીં જોતેરે.	૫

તેને નહિ સંશય લવલેશ, આપા પરનોરે;	
કહે પ્રીતમ એ ઉપદેશ, ગુરૂના ધરનોરે.	૬
ફાગણ કૂલ્યો કૂલ, કેવલ્ય ફેરેરે;	
રમે લેહેર તોરંગી લાલ, રંગ ઘણેરેરે.	૧
આ જ્યાં જોઈ ત્યાં તેમ, થઈને વિલસોરે;	
તેને કળી શકે કહો કાણુ, આપે ઉલસોરે.	૨
પશુ પક્ષી ને નરનાર, છે બહુ નામીરે;	
એવો આઘ પુરૂષ અપાર, અંતરબામીરે.	૩
તેને જાણે કોઈ વિરલાજન, ત્રયગુણુ ત્યાગીરે;	
એનું દીસે રૂપ અખંડ, સમાધી લાગીરે.	૪
અરસ પરસ થયો એક, સાગર લેહેરીરે;	
એના દીસે ઘાટ અનંત, ન પડે ન્યારીરે.	૫
પટતાંતુ નહિ હોય, દુગ્ધા એ ટાળેરે;	
કહે પ્રીતમ અવર નહિ કોઈ, વસ્તુ ન્યાળેરે.	૬
ચેતરે ચિત્ર વિચિત્ર, વહાલો બિરાજેરે;	
ભર્યો બાહ્ય અભ્યંતર બ્રહ્મ, ઘટમાં ગાજેરે.	૧
કોઈ ધરે એકાંતે ધ્યાન; આસન વાળેરે;	
તેમાં ચઢે ચોગણું માન, ગરવ ન ગાળેરે.	૨
કોઈ કુંભક કરે છે વાસ, પવન ચડાવેરે;	
કોઈ અમૃત પિવાની આશ, જીભ વઢાવેરે.	૩
કોઈ નેતિ ધોતિ ધ્યાન, સાધન સાધેરે;	
તોય ટળે નહિ અભિમાન, વાસના વાધેરે.	૪

કોઇ હમે રાત ને દિન, કસોટી કરવીરે;	
જો બાળે વાસના બીજ, ટળે દેહ ધરવીરે.	૫
રહે બજનમાં સોઈ, રહેજ સમાધીરે;	
કહે પ્રીતમ કરે નહિ કોઈ, એમ ઉપાધીરે.	૬
વૈશાળે છે સુવિચાર, આઘ અનાદેરે;	
કેઈ પતિત પામ્યા પાર, સંતપ્રસાદેરે.	૧
તું સંતચરણરજ લે, જીવન બાણીરે;	
તું તન મન ચરપી દે, ઉદ્ધટ આણીરે.	૨.
તું એકમેક ગુલતાન, માનમાં રહેનેરે;	
એવિ રહેજ દશાની સાન, સમઝી લેનેરે.	૩
તારા તનના તાપ ટળે, ન પીડે હૃદામાંરે;	
તારા તનને એમ મળે, સુખ મહા પદમાંરે.	૪
એક બ્રહ્મ ભર્યો ભરપર, સચરાચરમાંરે;	
તેવું નિરખી જોજે નૂર, નારી નરમાંરે.	૫
તેને રૂપ રંગ નહિ કાંઈ, નિરાલંબ ભરિયોરે;	
કહે પ્રીતમ એ જગસાંઈ, અખંડ બ્રહ્મ દરિયોરે.	૬
જેષ્ટ પદાર્થ જોઈ, ને રંગ લાગ્યોરે;	
મારી બળ બુદ્ધિ સૌ ખોઈ, સંશય ભાગ્યોરે.	૭
આઘ સનાતન એક, સઘળે સરખોરે;	

- તું નિશક થઈ નિઃશેષ, નિજપદ નિરખારે. ૨
- એને જનક સનક શુકદેવ, તેને બાણેરે;
- તેના અંતર ટળ્યા અહંભેવ, મહા રસ માણેરે. ૩
- જેણે પ્રીછી પરા ને પાર, તેનું વપુ' ઢેલુંરે;
- જેવું શ્રીકૃષ્ણ સાકર સાર, સમઝી લેલુંરે. ૪
- તેની ગોટલી ચોટલી સહિત, સર્વે' મીઠુંરે;
- એક દેહાતીત વિદેહ, દ્વેત ન દીઠુંરે. ૫
- એવો અકળ પુરૂષ અવિનાશ, બળવંત બળિયોરે;
- કહે પ્રીતમ પ્રગટ્યો પાસ, અંતર ટળીયોરે. ૬
- આવ્યો માસ અષાઠ, અમૃત વરસેરે;
- તું અનુભવિ આંખ્ય ઉઘાડ, આતમ દરસેરે. ૧
- એક સન્મુખ સભર ભયોજ, સાગર મોટોરે;
- તે મધ્યે જીવ કર્યોજ, જીગ પરપોટોરે. ૨
- તેની ઊઠે લેહેર અનંત, અનંત ઠેકાણેરે;
- તે સુખમાં જીલે સંત, જકત ન બાણેરે. ૩
- તે જીવન મુક્તા જેહ, જકતથી ન્યારારે;
- તેને તપે નહિ ત્રિવિધિ તાપ, શિતળ અંગ સારારે. ૪
- આ બ્રહ્માનંદ ભરપર, સુખનો ભરિયોરે;
- જે રવિને તેજે જરૂર, તપે નહિ દરિયોરે. ૫
- એવો મહા દયાનો મર્મ, અનુભવ આવ્યોરે;
- કહે પ્રીતમ તે પરિબ્રહ્મ બંધમાં નાવ્યોરે. ૬

- શ્રાવણ સુરતનો ખેલ, ગુરતમાં આણેરે;
હવે થે રહી રસનિ રેલ, જથારથ બાણેરે. ૧
- કરી રહ્યા નિજ ઠોર, ઘટમાં ગાળેરે;
એ ઉન્મુનિ આઠે પહોર, અલખ બિરાળેરે. ૨
- નિરાલખ અને નિરાધાર, કર્મ ન લાગેરે;
આ સૌ પ્રોઈ રહ્યા સંસાર, સોહ-પ્રહા ધાગેરે. ૩
- જેણે બાણી પોતાની જાત, પાંચ પચીસેરે;
જેમ દગ્ધ પટોળે ભાત, એવી દીસેરે. ૪
- તે વરતાય નહી પહેરાય, જોયા જેવીરે;
તે દૂર થકિ દેખાય, મોહ્યા જેવીરે. ૫
- તેના દેહના દોષ વિકાર, દહ્યા પ્રહા અગનેરે;
કહે પ્રીતમ મળે એક તાર, ગાળે ગગનેરે. ૬
- ભાદ્રપદ પ્રહા રૂપ, જેને ભાસેરે;
કહો કોણુ પડે ભવરૂપ, તત્ત્વ તપાશ્યેરે. ૧
- ધ્રુવ થકીજ અવતાર, કૈવલ્ય કીધેરે;
એવો મનકલ્પિત સંસાર, માની લીધેરે. ૨
- જેમ અમાવસે આકાશ, ચંદ્ર કે'વાનોરે;
એમ નિશ્ચે જગતનો નાશ, નથી રહેવાનોરે. ૩
- આ મૃગજળ લેહેરિ થાય, દિનકર દાઝેરે;
તેમાં પશુ પછાડે પાવ, પીવા કાળેરે. ૪
- તું રામ જગતને બાણ, મિથ્યા માનેરે;

જેમ નીર અડે હોય હાણુ, કાગળ પાનેરે.
 આ બન્યો બાજીગરનો ખેલ, ખૂબ સ્વરૂપેરે;
 જન પ્રીતમ મમતા મેલ, રહ્યો નિજ રૂપેરે.
 આ સોહં પ્રદ્ધ રમે, સકળ ઘટ સ્વામિરે;
 પોતે પોતાને મન, અંતર જામીરે.
 છે જ્ઞાન ઉજાગર જેહ, અનભય જોગીરે;
 તે વસ્તુ સ્વરૂપ વિદેહ, પ્રદ્ધરસ ભોગીરે.
 એવા સુખના સાગર સંત, આનંદકારીરે;
 તે વિખ્યાતા વેદાંત, પરઉપકારીરે.
 ત્યાં વાગે અનહદ નાદ, આઠે પોહોરેરે;
 તે શ્રુતિતણુ સિદ્ધાંત, ચાલી જોનેરે. ૪
 કોઈ શીખે સુણે ને ગાય, ગુરૂગમ આણીરે;
 તે નર તદરૂપે થાય, એ એધાણીરે. ૫
 આ સદગુરૂ સંતપ્રસાદ, સમર્થ સ્વામિરે;
 જન પ્રીતમ અણુછતો ગાય, ચરણ શિર નામીરે. ૬

